

Interprofessionele Educatie
Amsterdam

INTERPROFESSIONELE EDUCATIE

Studiehandleiding Jaar 3

AUTEUR

Programmacommissie IPE HvA FG - UvA GNK

DATUM

19 oktober 2023

VERSIE

[versie]

© 2023 Copyright Hogeschool van Amsterdam Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Hogeschool van Amsterdam

© 2019 Copyright Hogeschool Amsterdam

Inleiding

Interprofessionele Educatie (hierna: IPE) is een gezamenlijk onderwijsprogramma van de Hogeschool van Amsterdam, Faculteit Gezondheid en de Universiteit van Amsterdam, Faculteit Geneeskunde.

Deze studiehandleiding biedt informatie over de inhoud van dit onderwijs in studiejaar 3. De handleiding is een uitwerking van de informatie uit de studiegids en de Onderwijs en Examenregeling (OER) van de betreffende HvA opleidingen.

Algemene informatie over de IPE leerlijn is te vinden op de algemene IPE pagina van de HvA. Informatie over de onderwijsbijeenkomsten staat op digitale leeromgeving Brightspace onder de course 'Interprofessionele Educatie (IPE) – Jaar 3'. In deze studiehandleiding staat achtergrondinformatie over het programma, de inhoud van de bijeenkomsten in studiejaar 3 en algemene praktische informatie beschreven.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
1. Interprofessionele Educatie (IPE)	4
1.1 Zorg in transitie.....	4
1.2 Zorgonderwijs in transitie	4
2. Interprofessioneel onderwijs in studiejaar 3	6
2.1 Professioneel gedrag	6
2.2 Beoogde leeropbrengst in studiejaar 3	7
3. Inhoud en leerdoelen bijeenkomsten	8
3.1 Bijeenkomst 1	8
3.2 Bijeenkomst 2	8
3.3 Bijeenkomst 3	9
3.4 Herkansingsbijeenkomst	9
4. Praktische informatie	11
4.1 Informatie over de onderwijsbijeenkomsten	11
4.2 Informatie over de beoordeling van IPE	11
4.3 Vragen over het IPE onderwijs	11
Bijlage 1. Canmeds-model	12
Bijlage 2. Integraal zorgplan	13
Bijlage 3. Beoordelingsformulier IPE bachelor jaar 3	14
Bijlage 4. AMC/HvA Matrix discipline perspectief bachelorjaar 3	15
Bijlage 5. AMC/HvA Zorgplan	17
Bijlage 6. Taakverdeling in een teamoverleg	18

1. Interprofessionele Educatie (IPE)

1.1 Zorg in transitie

Nederland verandert van verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving (transitie): niet meer de ziekte maar gezondheid en het functioneren van mensen staat centraal. Aanleiding zijn de hoge zorgkosten door onder meer een toename van complexe zorgvragen die de kennis en kunde van één discipline overstijgen en/of niet passen binnen de bestaande organisatie van de gezondheidszorg. Om deze echter betaalbaar en organiseerbaar te houden, heeft de overheid veel taken bij de gemeenten belegd (decentralisatie) en de langdurige zorg hervormd. Sinds 2018 is het beleid gericht op het organiseren van de juiste zorg op de juiste plaats (substitutie). Kern daarvan is het voorkomen van onnodig dure zorg door deze dichterbij huis te organiseren en escalatie van zorgvragen naar de tweede lijn te voorkomen^{1,2}. Vooral ouderen met meerdere aandoeningen, mensen met een lichamelijke, psychiatrische of verstandelijke beperking en mensen met psychische problemen hebben hier direct mee te maken³.

Het realiseren van goede zorguitkomsten binnen dit gezondheidszorgsysteem vergt een integrale aanpak over de grenzen van beroepsgroepen en instellingen heen (integrale zorg). Hierbij staat de zorgvraag, met aandacht voor de mens áchter de patiënt (breed gezondheidsconcept) en het stimuleren van de zelf-regie, centraal. Artsen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, praktijkondersteuners en maatschappelijk werkers moeten daarom met de patient én onderling afstemmen over een passend zorgplan⁴ (in plaats van de zorg op elkaar te stapelen). Respect voor elkaars normen en waarden, en voldoende vertrouwen in elkaars competenties en capaciteiten, is daarbij belangrijk.

1.2 Zorgonderwijs in transitie

De opleidingen van de faculteit gezondheid van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) willen door middel van interprofessioneel onderwijs bijdragen aan deze transitie en studenten opleiden tot zorgprofessionals die kunnen samenwerken binnen het complexe zorglandschap². Zorgprofessionals die goed samenwerken in teams en netwerken van continu wisselende samenstelling richten zich ongeacht hun individuele discipline, (in)formele grenzen of mandaat op het gemeenschappelijk doel. Zij kennen de expertise van andere disciplines, betrekken individuele clienten/patiënten en werken volgens de principes van goede zorg¹. Om studenten hier op voor te bereiden is daarom samen met de opleiding geneeskunde van de Universiteit van Amsterdam een gezamenlijk longitudinaal interprofessioneel onderwijsprogramma ontwikkeld. Dit programma is gegrond in de Canmeds-competenties (zie Bijlage 1) en beoogt studenten van de betrokken zorgopleidingen voor te bereiden op een gezondheidszorgpraktijk waarbinnen verschillende zorgprofessionals als één team functioneren en daarbij hun expertise delen, met de best mogelijke zorg voor de patiënt als gemeenschappelijk doel.

¹ van den Dungen, B.E., Bindels, P.J.E., de Boer, W.F., van Eijck, J.P.J., Dekker, J.H., Dekker, J., & Gerrits, O. (2018). Taskforce De juiste zorg op de juiste plek.

² Flinterman, L., Groenewegen, P., & Verheij, R. (2018). Zorglandschap en zorggebruik in een veranderende eerste lijn.

³ Schelleman-Offermans, K., Tietschert, M., Derickx, M., Ruwaard, D., & Jansen, M. (2015). Wijkgericht werken en integrale zorg

⁴ Het AMC/HvA zorgplan staat in de bijlagen (zie Bijlage 5).

Het programma bestaat uit drie fasen verdeeld over de verschillende studiejaren:

- Studiejaar 1. "Wie ben IK als zorgprofessional en hoe verhoud ik me tot andere zorgprofessionals?".
De student maakt vanuit de eigen opleiding kennis met de praktijk, waaronder interprofessioneel samenwerken.
- Studiejaar 2. "Hoe kunnen WIJ als zorgteam zo goed mogelijk samenwerken?".
De student neemt deel aan drie onderwijsbijeenkomsten waarin studenten in teams samenwerken aan een zorgplan voor een patient met een complexe zorgvraag.
- Studiejaar 3. "Hoe kunnen WIJ als zorgteam zo goed mogelijk samenwerken?".
De student neemt deel aan drie onderwijsbijeenkomsten waarin studenten in teams samenwerken aan een zorgplan voor een patient met een complexe zorgvraag.
- Studiejaar 4. "Hoe leveren we SAMEN als geïntegreerd zorgteam de beste zorg aan de patiënt?".
De student werkt tijdens de praktijkstage aan een interprofessionele opdracht.

Het onderwijs heeft in elk studiejaar een omvang van 1 ECTS (28 studiebelastinguren) en valt onder de onderwijseenheid professionalisering of professionele vorming van elke opleiding:

2. Interprofessioneel onderwijs in studiejaar 3

In studiejaar 3 neem je deel aan drie onderwijsbijeenkomsten van elk twee lesuren. Dit onderwijs is **verplicht**. Verplichte deelname betekent dat je aanwezig bent, de voorbereidingsopdracht hebt gemaakt en aantoonbaar actief meedoet.

Na afronding van de derde bijeenkomst lever je via Brightspace binnen vijftien werkdagen een door de docent ondertekend evaluatieformulier (zie Bijlage 3). Je levert ook het door de docent ondertekende zorgplan van bijeenkomst 3 in (zie Bijlage 5). In hoofdstuk 3 staat een nadere toelichting.

Bij het missen van een onderwijsbijeenkomst of een onvoldoende eindbeoordeling door de docent neem je deel aan de volgende IPE onderwijsreeks.

Tijdens de onderwijsbijeenkomst werk je samen met studenten van de opleidingen ergotherapie, fysiotherapie, geneeskunde, oefentherapie en verpleegkunde aan een zorgvraag van een fictieve patient. Je krijgt tijdens het onderwijs begeleiding van een docent afkomstig van een van deze opleidingen. Samen bespreken jullie wat jullie als zorgteam kunnen betekenen voor deze patiënt en hoe jullie gaan samenwerken. Dit leidt tot een zorgplan met een concreet zorgdoel (zie Bijlage 5). Dit zorgplan bevat verschillende behandel- en begeleidingsopties, en benoemt de regievoerder(s), de manier van evalueren en de follow-up.

Voorafgaand aan elke onderwijsbijeenkomst bereid je je voor aan de hand van een voorbereidingsopdracht opdracht. Je vindt deze op Brightspace. De opdracht bestaat uit een algemeen en een patientspecifiek deel. Een korte beschrijving van deze opdracht staat ook in hoofdstuk 3 van deze handleiding. Een goede voorbereiding is belangrijk: in je eigen belang (jij vertegenwoordigt immers jouw discipline), maar het is ook een vorm van professioneel gedrag. Zorg daarom dat je de zorgvraag kent en weet welke behandel- of begeleidingsopties jij kunt bieden. Informatie over de zorgvraag vind je in de casusbeschrijving op Brightspace.

2.1 Professioneel gedrag

In de samenwerking met je medestudenten vertoon je professioneel gedrag. Hierbij gelden de volgende regels:

- Je hebt een professionele houding en bent respectvol naar anderen,
- Je zorgt voor een goede inhoudelijke voorbereiding voor het overleg,
- Je draagt bij aan een constructieve dialoog,
- Je houdt rekening met je persoonlijke interpretatie van het overleg door kritisch te reflecteren op je eigen gedachten en referentiekader,
- Je kent je persoonlijke en discipline-gebonden grenzen en handelt daar naar,
- Je werkt aan je eigen professionele ontwikkeling ('wat gaat goed', 'wat kan beter').

Een constructieve dialoog betekent dat je de volgende aandachtspunten in het vizier houdt:

- Je past actieve luistertechnieken toe (open vragen stellen, doorvragen om de boodschap te verhelderen, samenvatten om te controleren of je het juist hebt begrepen, parafraseren om aan te tonen dat je de ander hebt gehoord/begrepen),
- Je houdt het gezamenlijke doel in de gaten (het belang van de patient, een haalbaar zorgplan),
- Je zorgt voor een opbouwende bijdrage aan gesprek (kennis delen, vragen, luisteren, suggesties/ voorstellen doen, andere uit laten praten),

- Je biedt ruimte voor onderlinge reflectie (wat is precies de vraag, waarom vind je dat het op deze manier zou moeten, waarin verschillen wij van elkaar in onze aanpak),
- Je bent duidelijk over je rol en expliciteert dat,
- Je biedt ruimte aan het teamlid dat het zorgteam vertegenwoordigt richting de patiënt.

De docent kan vragen om tijdens het teamoverleg jullie samenwerking en professioneel gedrag te observeren, en elkaar feedback te geven. Hiervoor staat een observatielijst en een peerfeedbackformulier in de bijlagen (zie Bijlage 6 resp. Bijlage 7).

2.2 Beoogde leeropbrengst in studiejaar 3

De beoogde leeropbrengst in studiejaar 3 valt binnen de CanMeds-competenties communiceren en samenwerken (zie Bijlage 1). De leeropbrengst staat hieronder beschreven, en is per bijeenkomst uitgewerkt in concrete leerdoelen (zie hiervoor Hoofdstuk 2).

Na het interprofessioneel onderwijs jaar 3 kan je

- een interprofessioneel overleg voeren n.a.v. een complexe zorgvraag,
- indien relevant, de regie nemen in een interprofessioneel overleg,
- in teamverband en op basis van de hulpvraag van de patiënt een zorgplan opstellen,
- rekening houden met de perspectieven van de patiënt en/of de teamleden,
- omgaan met verschillen in normen en waarden tussen de teamleden en/of de patiënt,
- jouw ontwikkelpunten t.a.v. interprofessioneel samenwerken benoemen.

3. Inhoud en leerdoelen bijeenkomsten

In dit hoofdstuk vind je per bijeenkomst een korte beschrijving van de inhoud en de leerdoelen.

Bereid elke bijeenkomst zorgvuldig voor. Uit onderwijsbeoordelingen blijkt dat de HvA studenten zich veel beter kunnen voorbereiden, om daarmee het paramedische en verpleegkundige perspectief op interprofessioneel samenwerken bij de betreffende casuïstiek beter naar voren te laten komen en zo tot een betere teamsamenwerking te komen. Laat hierin je professionele gedrag zien zoals je ook in het werkveld en bij je stage zou doen; lees de aangeboden literatuur en maak de voorbereidingsopdrachten.

De casuïstiek voor elke bijeenkomst kan je downloaden via Brightspace.

3.1 Bijeenkomst 1

In de eerste bijeenkomst maak je kennis met de studenten van de andere opleidingen. Samen verken je de ervaring tot nu toe met interprofessionele samenwerking en welke bijdrage elke professie kan leveren aan het team. Tevens voer je een multidisciplinair overleg over Elisa, een jonge patient met scoliose.

Doel: Ophalen van de leeropbrengst uit IPE jaar 2

Inhoud: De betekenis van interprofessioneel samenwerken; Evaluatie van jouw rol in het overleg

Leerdoelen voor de student

- Je begrijpt de te bespreken casus vanuit het perspectief van jouw eigen discipline,
- Je kent de perspectieven van de andere disciplines in het team op de complexe zorgvraag,
- Je kent jouw eigen ontwikkelpunten t.a.v. het samenwerken in een interprofessioneel overleg,
- Je begrijpt het belang van een integraal zorgplan voor de patiënt,
- Je begrijpt de principes van gedeeld leiderschap en het belang van regie bij het opstellen van een integraal zorgplan voor een patiënt met een complexe zorgvraag,
- Je kunt samen met je team een integraal zorgplan opstellen.

De casus van Elisa vind je op Brightspace. In de bijlagen vind je de volgende informatie:

- Achtergrondinformatie over het integraal zorgplan staat in Bijlage 2.
- De matrix om je voor te bereiden op jouw discipline-specifieke rol vind je in Bijlage 4.
- Het format voor het zorgplan staat in Bijlage 5.
- Een taakverdeling voor een teamoverleg staat in Bijlage 6.

3.2 Bijeenkomst 2

In de tweede bijeenkomst werk je aan een zorgplan voor mevrouw Hykema.

Doel: Toewerken naar een integraal zorgplan

Inhoud: Samenwerken aan een integraal zorgplan; Regie nemen in een interprofessioneel overleg; zorgen voor goede team communicatie

Leerdoelen voor de student

- Je begrijpt de te bespreken casus vanuit het perspectief van jouw eigen discipline,
- Je houdt bij het opstellen van een integraal zorgplan rekening met de patiënt en de perspectieven van de andere disciplines in jouw team,

- Je voert in het belang van de patiënt een constructief overleg op basis van gedeeld leiderschap,
- Je houdt tijdens het interprofessioneel overleg rekening met jouw eigen ontwikkelpunten,
- Je werkt in de samenwerking met andere disciplines vanuit de principes van gedeeld leiderschap,
- Je stelt samen met je team een concreet integraal zorgplan op waarbij jullie rekening houden met de wensen van de patiënt en de haalbaarheid en kosteneffectiviteit in de uitvoering.

De casus van mevrouw Hykema vind je op Brightspace. In de bijlagen vind je de volgende informatie:

- De matrix om je voor te bereiden op jouw discipline-specieke rol vind je in Bijlage 4.
- Het format voor het zorgplan staat in Bijlage 5.

3.3 Bijeenkomst 3

Tijdens de derde en laatste bijeenkomst IPE werk je aan het gezamenlijk zorgplan van mevrouw Klasinga. Tevens evalueer je jullie samenwerking en jouw eigen rol daarbinnen: Wat ging goed? Wat kan beter? Aan het eind van deze bijeenkomst vindt de beoordeling plaats.

Doel: Evalueren van een interprofessioneel teamoverleg

Inhoud: Evaluatie van je rol in een interprofessioneel teamoverleg; Evaluatie van de teamsamenwerking – de docent kan je vragen om het overleg te observeren

Leerdoelen voor de student

- Je weet hoe de beoordeling van het interprofessioneel onderwijs er uit ziet,
- Je begrijpt de te bespreken casus vanuit het perspectief van jouw eigen discipline,
- Je neemt, indien de zorgvraag van de patiënt dat van jou vraagt, de regie tijdens het overleg,
- Je voert in het belang van de patiënt een constructief overleg op basis van gedeeld leiderschap en houdt daarbij rekening met de perspectieven van de andere disciplines in jouw team,
- Je houdt tijdens het interprofessioneel overleg rekening met jouw eigen ontwikkelpunten,
- Je werkt in de samenwerking met andere disciplines vanuit de principes van gedeeld leiderschap,
- Je stelt samen met je team een concreet integraal zorgplan op waarbij jullie rekening houden met de wensen van de patiënt en de haalbaarheid en kosteneffectiviteit in de uitvoering.
- Je kunt de kwaliteit van het interprofessioneel overleg evalueren,
- Je kunt jouw bijdrage aan een interprofessioneel overleg evalueren, en
- Je kunt jouw eigen ontwikkelpunten t.a.v. het samenwerken in een interprofessioneel overleg verwoorden.

De casus van mevrouw Hykema vind je op Brightspace. In de bijlagen vind je de volgende informatie:

- Het beoordelingsformulier vind je in Bijlage 3.
- De matrix om je voor te bereiden op jouw discipline-specieke rol vind je in Bijlage 4.
- Het format voor het zorgplan staat in Bijlage 5.

3.4 Herkansingsbijeenkomst

Tijdens deze herkansingsbijeenkomst IPE Jaar 3 werk je aan het gezamenlijk zorgplan voor Aisa, een jonge vluchteling. Tevens evalueer je in deze bijeenkomst jullie samenwerking en jouw eigen rol daarbij. Wat ging goed? Wat kan beter?

Doel: Je laat zien dat je onderstaande leerdoelen beheerst

Na het interprofessioneel onderwijs jaar 3 kan je

- een interprofessioneel overleg voeren n.a.v. een complexe zorgvraag,
- indien relevant, de regie nemen in een interprofessioneel overleg,
- in teamverband en op basis van de hulpvraag van de patiënt een zorgplan opstellen,
- rekening houden met de perspectieven van de patiënt en/of de teamleden,
- omgaan met verschillen in normen en waarden tussen de teamleden en/of de patiënt,
- jouw ontwikkelpunten t.a.v. interprofessioneel samenwerken benoemen.

De casus van Aisa vind je op Brightspace. In de bijlagen vind je de volgende informatie:

- Het beoordelingsformulier vind je in Bijlage 3.
- De matrix om je voor te bereiden op jouw discipline-specifieke rol vind je in Bijlage 4.
- Het format voor het zorgplan staat in Bijlage 5.

4. Praktische informatie

4.1 Informatie over de onderwijsbijeenkomsten

Je volgt drie onderwijs bijeenkomsten die steeds een week na elkaar zijn gepland. Deze zijn per reeks op een vaste dag ingeroosterd. Informatie over de locatie van de onderwijsbijeenkomsten vind je in je rooster.

De voorbereidingsopdrachten en al het studiemateriaal staat op Brightspace.

4.2 Informatie over de beoordeling van IPE

Je krijgt een voldoende beoordeling voor Interprofessionele Educatie Jaar 2 wanneer je aan het onderstaande criterium voldoet:

De student vertoont professioneel gedrag en een actieve aanwezigheid bij drie bijeenkomsten.

Dit blijkt uit:

- Een voldoende beoordeling op het evaluatieformulier IPE bachelorjaar 2, zie bijlage 3.
De docent verspreidt deze beoordeling naar studenten; spreek af hoe dit wordt gedaan. Plaats het formulier via 'Assignments' op Brightspace IPE Jaar 2, doe dit binnen vijftien werkdagen na de laatste bijeenkomst.
- Een handtekening van de docent op het ingeleverde zorgplan, zie bijlage 5.
De docent verspreidt het ondertekende zorgplan naar studenten, spreek af hoe dit wordt gedaan. Plaats het formulier via 'Assignments' op Brightspace IPE Jaar 2, doe dit binnen vijftien werkdagen na de laatste bijeenkomst.
- Een aanwezigheid bij alle drie de bijeenkomsten. De docent registreert dit via het Excelbestand voor docenten.

De beoordeling staat binnen 15 werkdagen na de inleverdeadline in SIS. De beoordelingsvoet in SIS is voldoende (V) of onvoldoende (O).

4.3 Vragen over het IPE onderwijs

Voor vragen over het onderwijsprogramma kan je terecht bij de coordinator van de onderwijseenheid waar in jouw opleiding het IPE onderwijs onder valt.

- Ergotherapie: Professionalisering 5
- Fysiotherapie: Professionele Vorming 3
- Oefentherapie: Kernstage
- Verpleegkunde: Professionalisering 3

Voor inhoudelijke vragen kan je terecht bij je docent.

Bijlage 1. Canmeds-model

Het Canmeds-model beschrijft de bekwaamheden van de zorgprofessional. In de praktijk van de gezondheidszorg vervult de zorgprofessional deze bekwaamheden in relatie tot andere disciplines (en cliënten/patienten):

- Vakinhoudelijk handelen. Het ontwikkelen van competenties op het gebied van zorgverlening aan patiënten, cliënten of bewoners *in samenwerking met andere zorgprofessionals*.
- Communicatie. Het ontwikkelen van competenties op het gebied van communicatie met patiënten, cliënten of bewoners *en andere zorgprofessionals*.
- Samenwerking. Het ontwikkelen van competenties op het gebied van samenwerking met patiënten, cliënten of bewoners, (*andere*) zorgprofessionals en zorginstellingen.
- Kennis en wetenschap. Het ontwikkelen van competenties om te kunnen reflecteren op deskundigheid en de onderbouwing van het handelen, *ook in relatie tot andere zorgprofessionals*.
- Maatschappelijk handelen. Het ontwikkelen van competenties op het gebied van de maatschappelijke context en het bevorderen van gezondheid *in samenwerking met andere zorgprofessionals*.
- Organisatie. Het ontwikkelen van competenties over de wijze waarop zorg wordt georganiseerd *samen met andere zorgprofessionals*.
- Professionaliteit en kwaliteit. Het ontwikkelen van competenties op het gebied van de professionele standaard en kwaliteitsborging.

Het Canadese raamwerk voor interprofessionele samenwerking in de zorg (CIHC National Competency Framework 2010 via <http://www.cihc-cpis.com/publications1.html>) is hierop een aanvulling. Dit raamwerk bevat zes deelcompetenties: interprofessionele communicatie, rolverduidelijking, team functioneren, participatief leiderschap, conflicthantering en patiënt gecentreerde zorg. Samen expliciteren zij de interprofessionele bekwaamheden van de zorgprofessional.

Bijlage 2. Integraal zorgplan⁵

Nederland is de afgelopen jaren veranderd van een verzorgingsstaat naar een participatie maatschappij. In een participatie maatschappij nemen burgers de regie over hun leven, geven dit zelf vorm en nemen actief deel aan de maatschappij. Niet alle burgers kunnen echter aan deze verwachting voldoen, voorbeelden zijn chronisch zieken, hulpbehoevende ouderen, mensen met complexe zorgvragen en mensen met een migratie achtergrond. De overheid heeft als reactie op de maatschappelijke veranderingen nieuwe wetten gemaakt, voorbeelden zijn de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Participatiewet. De instelling van deze wetten heeft gevolgen voor de zorg aan burgers die niet in staat zijn om zelf de regie te nemen. De organisatie van de zorg aan deze groep is veranderd, er wordt meer ingezet op integrale zorg op basis van diens hulpvraag. Bij integrale zorg werken verschillende zorgprofessionals effectief en efficiënt samen aan een concreet resultaat. Dit is niet hetzelfde als multidisciplinair samenwerken. Zorgprofessionals die multidisciplinair samenwerken bekijken de hulpvraag elk vanuit de eigen professie. Een zorg coördinator coördineert vervolgens de zorg aan de patiënt en zorgt dat de zorg op elkaar is afgestemd. Interdisciplinair samenwerken gaat een stap verder. Hierbij werkt een interprofessioneel team aan een gezamenlijk zorgplan dat tegemoet komt aan de zorgvraag van de patiënt. Er is geen zorg coördinator, elk teamlid kan de regie nemen over het proces en optreden als vertegenwoordiger van het team naar de patiënt. Interdisciplinair of interprofessioneel samenwerken zorgt dat de verschillende professies elkaar versterken en de patiënt slechts met één zorgprofessional te maken heeft.

Interprofessioneel samenwerken vraagt flexibiliteit, zorgprofessionals moeten soepel om kunnen gaan met de grenzen van de eigen professie. Niet meer het eigen professionele domein, maar samenwerking met andere zorgprofessionals staat centraal. Bovendien zal de regievoerder ook namens de andere professies moeten kunnen spreken. Dit vraagt van elk teamlid een goede beheersing van de eigen professie als voorwaarde om goed te kunnen functioneren in een interprofessioneel team. Samenwerking ontstaat als de teamleden elkaars expertise kennen en herkennen, en bereid zijn om van elkaar te leren in het belang van de patiënt. Team leden moeten daarom actief samenwerken om een gezamenlijke kennis over complexe zorgvragen op te bouwen.

Een interprofessioneel zorgteam heeft dus een gezamenlijk belang, nl. het oplossen van de hulpvraag van de patiënt. Dit vraagt van het team het opstellen van een gemeenschappelijk en op elkaar afgestemd zorgplan alsmede afstemming over de samenwerking om die hulp effectief en efficiënt te realiseren.

Wat is een integraal zorgplan?

Een integraal zorgplan is bedoeld voor patiënten met een complexe e/o chronische aandoening. Het beschrijft de afspraken tussen de patiënt en de zorgprofessional(s) over de zorg rondom de patiënt – ook de rol van de patiënt zelf staat in het zorgplan beschreven. De zorgprofessional(s) en de patiënt schrijven het zorgplan samen, dit is ook van belang voor het vergroten van de therapietrouw van de patiënt. Het geeft inzicht in de situatie van de patiënt en stimuleert hem of haar om de regie te nemen over de eigen gezondheid en het functioneren in het dagelijks leven. Tijdens het interprofessioneel onderwijs doe je zelf ervaring op met het opstellen van een zorgplan voor een patiënt. Je maakt hierbij gebruik van het HvA/AMC zorgplan format.

⁵ Vrij naar: Riet, N. & Bruijn, J. Casemanagement – de methodiek van interdisciplinair samenwerken. Assen: Koninklijke Van Gorkum. 2016.

Bijlage 3. Beoordelingsformulier IPE bachelor jaar 3

Namen studenten + studentnummers + opleidingen:

	VOLDOENDE	ONVOLDOENDE
Product, het interprofessionele zorgplan A. Het zorgplan is een interprofessioneel teamproduct, dit blijkt de inbreng van elk teamlid. B. Het team kan het zorgplan op professionele wijze evalueren. C. Elke student kan een nadere toelichting op het zorgplan geven.		
Proces, het team functioneren A. Het team laat een professionele samenwerking zien. B. Het team kan op professionele wijze de teamsamenwerking evalueren. C. Elke student kan het eigen functioneren binnen het team evalueren.		

Een onvoldoende beoordeling op een van bovenstaande items kan het team / de individuele student repareren. Laat een goede reflectie en geformuleerde voornemens zien voor toekomstig interprofessioneel onderwijs.

	VOLDOENDE	ONVOLDOENDE
A. Het team kan reflecteren op het functioneren B. De student kan reflecteren op het eigen functioneren binnen het team		

Datum:

Handtekening docent:

Bijlage 4. AMC/HvA Matrix discipline perspectief bachelorjaar 3

Matrix individueel professioneel perspectief

De matrix is een hulpmiddel om de situatie van de patiënt in de casus te inventariseren. Vul deze matrix digitaal in ter voorbereiding op het interprofessioneel overleg, zodat het gebruikt kan worden bij het interprofessioneel overleg tijdens de bijeenkomst.

Toelichting bij kolom interventie: niet elk vakje hoeft ingevuld te worden! Vul die interventies in die jij als zorgprofessional kunt uitvoeren.

AMC-HvA matrix discipline perspectief <i>in te vullen door individuele zorgprofessionals</i>		Wat is een mogelijke interventie?
WAT ZIJN DE HULPVRAGEN VAN DE PATIENT		
<ul style="list-style-type: none"> Welke problemen ervaart de patiënt? 	1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ...	
<ul style="list-style-type: none"> Wat is het belangrijkste probleem volgens de patiënt? 		
WAT IS DE OBSERVATIE VAN DE ZORGPROFESSIONAL		
<ul style="list-style-type: none"> Wat is de aandoening? (ICD⁶) 		
<ul style="list-style-type: none"> Zijn er functioneringsproblemen? Zo ja, op welk domein? (ICF) 	ja / nee domein functies domein anatomische eigenschappen domein activiteiten domein participatie	
<ul style="list-style-type: none"> Zijn er factoren die de functioneringsproblemen positief beïnvloeden? Zo ja, welke factoren? 	ja / nee factoren: ...	
<ul style="list-style-type: none"> Zijn er factoren die de functioneringsproblemen negatief beïnvloeden? Zo ja, welke factoren? 	ja / nee factoren: ...	

⁶ De ICD is standaard die alle voorkomende aandoeningen classificeert, zie <https://www.who.int/classifications/icd/en/>

• Wat is het belangrijkste probleem volgens de zorgprofessional?		
WAT IS HET BEHANDELDOEL VAN DE ZORGPROFESSIONAL		
• Welke verwachtingen heeft de patiënt?		
• Welke zorgen zijn er bij deze patiënt?		
• Wat is het hoofddoel van de zorgprofessional?		

Bijlage 5. AMC/HvA Zorgplan

Het interprofessionele zorgplan

Deze tabel wordt het zorgplan voor de patiënt uit de casus. Je vult deze aan het eind van het interprofessioneel overleg digitaal in: het is een samenvatting van de interventies die jouw team gaat inzetten. Het teamdoel is direct gekoppeld aan de hulpvraag van de patiënt; de subdoelen zijn afgeleid van jullie gezamenlijke teamdoel. *Teamdoel A is als voorbeeld uitgewerkt – deze kan je verwijderen voor jullie eigen zorgplan.*

Studentnamen + studentnummers + opleidingen

Teamdoel A: De patiënt kan beter functioneren				
Subdoel	Interventie	Regievoerder	Evaluatie (wanneer, wat)	Follow-up
1. De pt. kan zelfstandig boodschappen doen	Wondverzorging	Verpleegkundige	Over 1 week, status wond	Bij geen goed herstel consultatie arts
2. De pt. is pijnvrij	Pijnmedicatie schema aanpassen	Arts	Over 2 dagen, VAS	Bij VAS hoger dan 4 pijnmedicatie ophogen
Teamdoel B: De pt. ...				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
Teamdoel C: De pt. ...				
8.				
9.				
10.				

Bijlage 6. Taakverdeling in een teamoverleg

Om een teamoverleg efficiënt te laten verlopen is het verstandig om een vaste routine aan te houden. Hieronder een overzicht van de verschillende stappen.

Stap 1. Spreek een taakverdeling af

- Wie is technisch voorzitter?
- Wie bewaakt het teamproces?
- Wie notuleert de besluiten?

Stap 2. Analyseer het probleem

- Wat is de hulpvraag volgens elk teamlid?
- Wat is volgens het team de hulpvraag?

Stap 3. Bespreek de mogelijke oplossingen

- Welke doelen zijn nodig om de hulpvraag te beantwoorden?
- Welke interventies kan elk teamlid bijdragen?

Stap 4. Stel prioriteiten vast

- Welke interventies moeten eerst uitgevoerd worden?
- Welke interventies kunnen later plaatsvinden?

Stap 5. Werk het zorgplan uit

Stap 6. Wijs een regievoerder aan

- Wie is contact persoon voor de patiënt?
- Wie bewaakt dat de teamdoelen worden behaald?
- Wanneer is een volgend teamoverleg